

# ŠIBENSKI list

ŠIBENIK  
Četvrtak,  
6. svibnja 1954.  
Izlazi tjedno  
God. III. Broj 91  
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

## Praznik rada svečano je proslavljen u gradu i kotaru

Kao i u čitavoj zemlji, međunarodni praznik rada — 1. maja svečano je proslavljen i u našem gradu. Još mnogo prije same proslave ukrašeni su izlozi fotografijama druga Tita i prigodnim parolama, a na školama, nadležstvima i ustanovama a isto tako i na privatnim zgradama istaknute su državne i nacionalne zastave. Brodovi, koji su se nalazili u luci, također su bili okićeni zastavama i zelenilom. Na novogradnji Narodne banke omladina Tvornice elektroda i ferolegura postavila je vrlo ukusnu svjetleću parolu i petokraku zvijezdu. Na srednjim i osmogodišnjim školama održana su predavanja o značaju velikog radničkog praznika.

U čast 1. maja održane su u nekim poduzećima i organizacijama priredbe kulturno-umjetničkog sadržaja. Tako je organizacija Socijalističkog saveza Varoš I. blok IX. u zajednici sa Ženskom stručnom školom održala svečanu priredbu sa raznovrsnim programom. Zbor Ženske stručne škole otpjevao je nekoliko patriotskih pjesama. Izvedena su kola u narodnim nošnjama, a zatim su učenice te škole uspješno izvele ritmičke vježbe. Pored recitacija, izveden je i jedan igrokaz. Dvorana Ženske stručne škole, u kojoj je dana priredba, bila je prepuna naroda koji je toplo pozdravio izvođače programa.

Uoči 1. maja paljene su vatre

## Proslava u Lozovcu

Socijalistički savez radnog naroda Hrvatske u Lozovcu priredio je svečanu priredbu u čast praznika Prvog maja. Program je bio bogat i raznolik. Od državne himne, koju je otisvirao tamburaški zbor, odlomak osvrta o značaju 1. maja, tri točke baleta, recitacija »Prvi maj nekada i danas«, »Brankovo kolo« i komedija u jednom činu »Analfabeta« od B. Nušića je cjelovit program koji je trajao dva sata, a poslije toga nastavilo se sa zabavom i općim veseljem koje je trajalo do ranog jutra.

Uspjeh priredbe posebno je vrijedno istaći, jer su sve točke neobično oduševile prosjetioce. Naravno je uspjela izvedba baleta daka osmogodišnje škole, zahvaljujući posebnom zalaganju

Kosovke Marković, koja je suprijvo radila dva mjeseca na uvježbavanju.

Posjeta je bila i ovog puta masovna, tako da svi posjetioći nisu ni mogli naći mjesta u sindikalnom domu. Svaki je nastojao da vidi ukusno uređenu salu, a posebno pozornicu, koja je ugodno iznenadila svakog posjetioća. Culi su se lagani glasovi publike, . . . naši imaju smisla i ukusa, a volje iznad svega. Svatko je ovog puta otišao zadovoljan.

Svi učesnici ove priredbe su se zalagali i njihovi pojedinačni udjeli su pridonijeli cjelovitom uspjehu. Susretljivost i razumijevanje uprave RKUD »KOLO« došlo je do punog izražaja.

Ova priredba predstavlja poseban značaj na narod iz radničkog naselja i sela Lozovca, jer je to pravi kulturni doživljaj koji rječito govori da potrebe radnih ljudi, koji žive i na selu, traže način kulturnog uzdizanja i zabavljanja prema stvarnim materijalnim mogućnostima.

— sb —

## U Danilo Birnju

I u Danilo Birnju svečano je proslavljen 1. maja. Omladinci pod vodstvom svojih učitelja izveli su bogat kulturno-umjetnički program, a među ostalim i dramski komad »Jazavac pred sudom« od P. Kočića. Ova predstava neobično je oduševila sve prisutne. I kazalište lutaka, kojim rukovodi učitelj A. Batinica, održalo je svoju drugu ovogodišnju premijeru »Djed i repa«. Pioniri Birnja i članovi SSRN ponosni su na svoje kazalište i na kulturno-prosvjetni rad koji je svakim danom sve bolji.

J. Pilipac

## U Tijesnom

Mještani Tijesnog također su svečano proslavili 1. maja. Uoči dana proslave paljene su brojne vatre po okolnim brdima, a kroz mjesto je prošla narodna glazba. Održana je svečana akademija na kojoj se govorilo o značaju 1. maja, a program su izveli pjevački i tamburaški zbor, te folklorna grupa. 1. maja mjesna glazba upriličila je budnicu a u toku prijepodneva održane su sportske priredbe. 2. maja organiziran je izlet u Prvic Sepurinu.

po okolnim brdima, a narodna glazba je učinila ophod gradom. Prvi maja ujutro gradska glazba je upriličila budnicu. Na Subićevcu je otkrivena spomen ploča pok. Ivi Jadronji, pioniru pošumljivanja i uljepšavanja Subićevca, a zatim je na tvrđavi Subićevac otvoren novi buffet. Na Poljani maršala Tita održana je sportska priredba, a šibenski željezničari u čast 1. maja otvorili su svoju kuglanu. U vatrogasnom domu izvršena je svečana predaja spomenica zaslužnim vatrogascima. U nedjelju 2. maja ujutro izvršen je defile jedrilica, a poslije podne održan je nogometni susret između »Šibenika« i »Zagreba«. Mnogi naši radni kolektivi i ustanove priredili su toga dana brojne izlete u bližu i dalju okolicu, a »Putnik« je organizirao izlete u Vodice, Skradin i Visovac, dok su mnogi građani, koji su ostali kod kuće, posjetili tvrđavu Subićevac.

## U Mandalini

U Mandalini je u čast Prvog maja u dvorani DTO Partizan održana svečana akademija, kojoj je pored predstavnika narodne vlasti, Armije i društvenih organizacija, prisustvovalo mnoštvo naroda.

Poslije prigodnog referata, koji je o značaju 1. maja održao drug Lonić, kapetan JRM, izveden je kulturno-umjetnički program. Učesnici osnovne škole Mandalina i pioniri iz dječjeg zabavišta »Aleksa Santić« izveli su bogat i zanimljiv program. Publika je toplo pozdravila mlade izvođače.

## Otvoreno dječje zabavište

Uoči 1. maja na svečan način otvoreno je u Mandalini dječje zabavište. Otvorenju su prisustvovali, pored predstavnika poduzeća »V. Skorpić« koje je preuzelo pokroviteljstvo nad zabavištem druga Josipa Ilić-Sure, ppukovnika JRM, i drug Mile Počuca, kapetan fregate, te predstavnici Savjeta za prosvjetu NO-a gradske općine Marija Adum i Dinko Stipičić, zatim

## Osnovane tri komisije pri Kotarskom odboru SSRN

Jučer je održan sastanak sekretarijata Kotarskog odbora Socijalističkog saveza na kojem su osnovane tri komisije, koje imaju zadatak da se bave problemima ideološko-političkog i kulturno-prosvjetnog rada u organizacijama SSRN na području kotara i da ga ujedno poboljšaju i prošire. Jedna komisija će se baviti problemima aktivnije djelatnosti žena. Izabrani su i članovi komisija.

U komisiju za ideološko-politički rad ušli su Ivo Družić, Ciro Milutin, Nikola Čaće, Ivan Babić, Draško Jurišić, Tanasije Ležajić, Ante Kazija, Rudolf Alfirev, Marko Skevin i Nikola Zupanović.

Komisiju za kulturno-prosvjetni rad sačinjavaju Nikola Panjkota, Nikica Bego, Zvonko Baković, Vitimir Šprljan, Nikola Krička, Josip Miliša, Tonča Lušić, Bruno Skalabrin, Mirko Berić, Franjo Maruševac i Boško Peričić.

## Štáfeta zrakoplovnog saveza Jugoslavije

7. o. mj. u 15 sati stiže u naš grad glavna štáfeta Zrakoplovnog saveza Jugoslavije koja se ove godine organizira u čast 62. rođendana maršala Tita.

Štáfeta istoga dana kreće iz Rijeke avionom i stiže u prvim poslijepodnevni satima na aerodrom Pokrovnik. Odatle automobilom dolazi u Šibenik, gdje će je pozdraviti članovi domaće Aerokluba. Zatim će istim putem krenuti natrag do Pokrovnika, odakle će avionom prolijediti put Sinja. Od Pokrovnika do Sinja štáfetnu palicu će nositi član Aerokluba Šibenik Veljko Veleglavac.

## Spomenik i njegov okoliš na Tromilji

Prošle godine na Dan ustanka naroda Hrvatske mjesni odbor Saveza boraca Lozovac i Konjevrate otkrio je spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora u narodnoj revoluciji. Za spomenik su dali ogroman udio mještani, poduzeća i ustanove.

Otkrivanjem spomenika preživjeli borci i narod ovog kraja otišnu su na spomeniku imena boraca koji će živjeti u srcima ove generacije, a spomenik će simbolično predstavljati veličinu narodne revolucije u ovom kraju.

Poslije otkrivanja spomenika bio je glavni zadatak odbora Saveza boraca Lozovac i Konjevrate urediti okoliš. Međutim, prošla je jesen a i polovica pro-

ljeća, kad je najzgodnije da se uređuje i sadi zelenilo oko spomenika.

I zaključci III. plenuma CO Saveza boraca postavili su jedan od glavnih zadataka uređenje grobova palih boraca i žrtava fašističkog terora. Da li je potreban sadržajni rad organizacijama Saveza boraca od ovog? Jasno da nije! Urediti park oko spomenika da pristup bude prijatnijim svim prolaznicima je jedan od prvorazrednih zadataka koje treba izvršiti prije ovogodišnje proslave Dana ustanka naroda Hrvatske. Krajnje je vrijeme da se odbor Saveza boraca Lozovac i Konjevrate angažira na ovom zadatku.

— sb —

## NO gradske općine raspravlja o društvenom planu

Narodni zastupnik Dr. Ivan Ribar učestvovao u radu odbora

Na posljednjoj sjednici NO-a gradske općine, koja je održana 29. travnja, raspravljalo se, između ostalog, o društvenom planu i budžetu, za 1954. godinu. Sjednici je, pored 25 odbornika, prisustvovao i narodni zastupnik dr. Ivan Ribar.

Prijedlog društvenog plana i budžeta bio je prethodno iznijet na diskusiji građanima, koji su na zbiorovima birača iznašli razna mišljenja i brojne prijedloge. Svi oni umjesni prijedlozi, koji su rezultirali iz diskusije birača, usvojeni su od strane NO-a gradske općine a bit će realizirani u okviru materijalnih mogućnosti naše komune.

U diskusiji je, pored brojnih odbornika, učestvovao i narodni zastupnik dr. Ivan Ribar koji je,

između ostalog, rekao da društveni plan izražava naše mogućnosti i težnje čitavog naroda za izgradnju socijalizma i boljeg života. On smatra da je obzirom na današnje stanje pravilno izražena potreba izgradnje luke, te će se u tu svrhu založiti kod saveznih i republičkih organa. Govoreći o prosvjetnim pitanjima drug Ribar je istakao da je nedostatak školskog prostora ozbiljan problem grada Šibenika o čemu će se morati ozbiljno povesti računa. On je također naglasio da pojedine ulice na području grada imaju izgled zapuštenosti i da je potrebno pronaći način za njihovo uređenje. Pored kredita, koji su potrebni za pravak i uređenje ulica, drug Ribar je skrenuo pažnju osobito na dobrovoljni rad naših građana koji bi, ukoliko se bude odvijao organizirano i sistematski, nesumnjivo izmijenio sliku izvjesnih zapuštenih predjela.

Na kraju svoje diskusije narodni zastupnik drug Ribar je rekao da društveni plan i budžet grada Šibenika izražava pravo stanje stvari te, da će za njih veoma rado glasati, jer je uvjeren da je predloženi društveni plan i budžet realno izražen i pravilno postavljen.

Nakon žive diskusije, na sjednici je zaključeno da se dotacija Savezu kulturno - prosvjetnih društava za grad i kotar snizi za 200.000 dinara, a da se za taj iznos poveća stavka za adaptaciju domaćinske škole.

Diskusija, također veoma živa, vodila se oko dotacije Narodnom kazalištu i na kraju je odlučeno da jedna komisija ispita materijalne potrebe kazališta i da na idućoj sjednici o tome podnese izvještaj.

Pored toga, jednoglasno je odlučeno da se iz kredita za održavanje ulica, koji iznosi 7 milijuna dinara, izdvoji 2 milijuna za potrebe istraživanja i studija u cilju razvijanja lokalne privrede.

Na osnovu zaključaka posljednjih birača mnogi odbornici su davali brojne prijedloge za pravak određenih ulica na gradskom području. Odlučeno je da Savjet za komunalne poslove u vezi s tim prijedlozima napravi plan i da na jednoj od idućih sjednica upozna o tome narodni odbor.

Pred odbornike je iznijet i slučaj spora koji je nastao između »Izgradnje« i Tvornice elektroda i ferolegura. Naime, svojevremeno na licitaciji za nastavak radova na novom dijelu tvornice ponuda poduzeća »Izgradnja« bila je za 55 milijuna dinara niža od ostalih. Međutim, izvođenje radova povjereno je jednom poduzeću iz unutrašnjosti. U vezi tog slučaja narodni odbor je ovlastio Savjet za privredu da ispita spor i da na temelju analize predloži radničkom savjetu Tvornice elektroda i ferolegura da donese pravilnu odluku.

Na kraju sjednice iznijeto je i stanje u vezi broda »Jadrinja« koji će u ljetnoj sezoni prevažati na kupalište. Prema ugovoru brodogradilište »V. Skorpić« bilo je dužno da do početka sezone dovrši taj brod za sumu od 13 milijuna dinara. Međutim, novom strukturom cijena za potpuno dovršenje broda potrebno je 28 milijuna dinara. Kako NO gradske općine ne raspolaže sa tolikim sredstvima zaključeno je, da se ide na natječaj za dobivanje investicionog kredita za dovršenje broda. Istim putem nastojat će se dobiti potreban kredit za izgradnju nove gradske klaonice.

## Mještani Krapnja sjećaju se palih drugova

Krapanj je bio među prvim mjestima iz kojeg je na poziv Partije krenulo već u prvim danima ustanka preko 20 većim dijelom omladinaca — skojevaca. Mnogi od njih dali su svoje mlade živote za bolju budućnost svih nas. Mještani Krapnja, da bi odali priznanje svojim palim borcima, podigli su 1949. godine spomenik — prvi na kotaru.

I ove su godine, kao i prethodne, na 2. svibnja masovno posjetili spomenik, položivši vijence.

Na komemorativnom sastanku, koji je održan istog dana, govorio je prvoborac major JRM Svetin Curović koji je evocirao uspomene na dane, kada su prvi partizani pošli u borbu protiv neprijatelja naših naroda, a zatim i na pojedine pale skojevce, među kojima su prvi izgubili živote Milivoj Luša, Nikica Jurić i dr.



## Olakšati građanima otpreme pisama

Na području Sibenika, isključivo predio Mandalina, postoji svega sedam sanduka za sakupljanje pisama. Obzirom na to da su periferni dijelovi grada osjetljivo udaljeni od tzv. strožeg centra, u kojem je uglavnom postavljeno svih sedam poštanskih sanduka, stanovnici tih predjela moraju odlaziti sa krajnje južne točke grada — Njivica i Crnice, te sjeverne — Baldekina, a da ne spominjemo Šubičevac — gotovo do Poljane da bi mogli ubaciti pismo u sanduk.

Mislimo da će se uprava kotarske pošte složiti sa sadržajem ovog napisa. Po našem mišljenju ništa ne stoji na putu da se poštanski sanduci postave i na udaljenijim gradskim predjelima. Ovdje u prvom redu dolazi u obzir Crnica, Grada, Šubičevac, Baldekin, Križ, Dolac i još eventualno koje drugo mjesto.

— o —

## ZAPAZANJA I PRIJEDLOZI

### To se može urediti

U ulici Ivana Lole Ribara (put željezničke stanice) postoji jedna slijepa uličica kojom se prilazi nekolicini stambenih zgrada. U dnu te uličice nalazi se velika kuća (ex Sare) u čijem prizemlju su smještena skladišta poduzeća »Zitofond«. Uličica je uska, teren mekan, a njom se dnevno odvija veliki promet, jer se vozilima prenašaju vreće brašna sa željezničke stanice u skladište i iz skladišta vani u grad.

Usljed velikog prometa uličica je sva izrovana, tako da stanari spomenutih zgrada za suhog vremena moraju gaziti po prašini, a za kišnih opet po kaljuži.

Takvo stanje u toj uličici nije od juče. Već 7 godina stanujem u toj kući, a još ništa nije poduzeto da se to popravi. Na prigovore stanara, izgleda da Uprava državnih stambenih zgrada nije niti jednom intervenirala kod nadležnih foruma, makar nad-

zorni organi iste zahtijevaju da stepenište bude uvijek čisto oribano. Radnici skladišta poduzeća »Zitofond« u ovih 7 godina su svega tri puta nasuli uličicu šoderom, a njihovi kamioni i dalje nješe blato koje konji svojim kopitama izruju. Radnici »Zitofonda« također bi morali prenašati vreće hodajući po blatu, ali da bi to izbjegli, oni dovode vozila tik pred sama vrata, tako da sa kamionima, a najčešće i s konjima zakrče ulaz u zgradu ugrožavajući prolaz stanarima.

Možda bi bilo potrebno razmotriti pitanje daljnjeg postojanja skladišta u toj kući, a u koliko ona moraju i dalje tu ostati, onda je apsolutno i hitno potrebno nešto učiniti da se prilaz kući (ex Sare) učini prikladnijim.

Potrebno bi bilo da se nadležne vlasti pozabave tim pitanjem, te da se ličnim uvidom uvjere u točnost ovih navoda.

## Da li oni mogu upravljati autobusom

Dana 18. travnja o. g. otputovao sam s ostalim delegatima na kotarsku konferenciju SKH Sibenik, gdje nas je vozio autobus, koji saobraća na relaciji Sibenik — Kistanje, a sa njim je upravljao šofer Pero, kome prezime nisam zapamtio. Prilikom vožnje u odlasku i povratku doživio sam sa drugovima delegatima uvrijeđe, i brutalne postupke od šofera, a također i od konduktera, čije ime ne znam, a rodom je iz Vodica.

Uzimajući delegata iz Gačeleza, šofer govori: »Odnio vrug i onu rič, koju češ ti danas na konferenciji kazati«. Svi osjećamo da namjerno ponižava čovjeka. Putujemo dalje. Prolazimo pored Koviće — Mlake, ovdje ljudi napajaju stoku. Šofer se okreće nama govoreći: »Je li tko žedan? — može izići da se napije vode«. Evo opet nove uvrijeđe i ponižavanja za sve nas. Svi to osjećamo, ali mu nitko ne odgovara. Zamišljeni, sebe pitamo: otkuda pravo šoferu da nas ovako brutalno vrijeđa, pogotovo

kada zna da smo komunisti većinom borci i prvoborci NOB-e.

Nakon završene konferencije vraćali smo se preko Martinske, istim autobusom kojem je pukao prednji feder, kako je to šofer kasnije u Vodicama rekao. Navječer smo stigli u Vodice. Tu nas je dočekao kondukter koji je pozvao šofera u kuću, jer da mu je uskrš. Mi na to nismo htjeli pristati. Medutim, šofer je izišao iz autobusa, sagnuo se podanji i zaključio, da se odmah ne će moći putovati, jer da treba popraviti autobus. Svi izlazimo, a šofer i kondukter ulaze u autobus i voze ga pred kuću konduktera da ga poprave, jer da ovdje »smetaju« djeca, kako kaže kondukter. Nakon izglubljenih poljsata, autobus je »popravljen«, a oni otsjedaaju u kuću konduktera na večeru, gdje se zadržavaju do 9 sati naveče. Oko 9 sati polazimo iz Vodica kući. Izlazeći na glavnu cestu šofer zaustavlja autobus i kaže: »Feder je pukao, moramo na Martinsku i u Sibenik po drugi autobus«, što mu

uglavnom i kondukter savjetuje. Svjesni toga da u to doba noći i velike snazne bure koja je puhala nitko ne će ooci da nas preveze, predlažemo da vozi u Devrske.

No, to nam nije uspjelo i polovina delegata odući produžiti pješice put od oko 20 km, dok ostala polovina natrag prema Martinskoj. Ali kako nas nitko do Doca nije preveo, vratili smo se ponovo u Vodice. Put koji smo badava prešli, mogli smo zaista stići do Devrsaka. Šofer ponovno nastavlja s uvredama: »Boga vam vašega, pravi ste baksvz vi i vaša konferencija«. Krajnji bezobrazluk i uvrijeda. Ali sada još veća i teža.

Ništa od njega nije pristojniji ni kondukter. Jer, kada smo iz Vodica napokon morali krenuti autobusom svojim kućama, odakle smo pošli u 10 sati noću, sreli smo naše delegate u Cistoj Maloj (koji su putovali od Vodica pješice), gdje su ušli u autobus. Na pitanje jednog druga zašto je do ovog trebalo doći, kondukter odgovara: »Nemoj da postavlja stvari koje ne razumiješ, jer ću te izbaciti kroz prozor autobusa«.

Bilo bi poželjno da uprava poduzeća malo promisli o tome da li takav šofer i kondukter mogu upravljati autobusom. Mislom da bi bilo potrebno ovakve ljude smijeniti s tih položaja, pa makar oni bili »super klase« svoje struke i posla, a ukoliko ih poduzeće nužno treba, neka ih se zaposli na objektima, gdje ne će imati mogućnosti vrijeđati putnike.

S. Ležaić

Gračanin

lom. Ima ponekad i komičnih slučajica, kada naiđe netko tko nije vodu zapazio, ili nije u mogućnosti da je preskoči, a ima i nestašluka, jer djeca znadu da sa tom prljavom vodom prskaju prolaznike.

Mislimo, da bi se to moglo sve izbjeći, jer za popravak ovog dijela ulice ne bi trebalo mnogo utrošiti, pak apelirano na odgovarne, da se i ta neugodna slika izmijeni.

### Lokva usred grada

Prijelaz sa Pazara u ulicu Božidara Petranovića zakrčen je obilatim lokvom prljave kišnice. To doduše, nije samo danas, nego je to uvijek tako kad i malo kiše padne. Odvodni kanal baš na tom dijelu ima otvor za primanje vode, uzidan je u cementu i strši iz kaljuže kao neki mali nečisti otčić.

Domaćice, kao i drugi prolaznici, muku muče kako da prijedu ili preskoče to prljavo jezerce koje strašno ometa promet ovim dije-

## Jedan savjet „Autotransportnom poduzeću“

Gornje poduzeće je uspostavilo konačno prijeko potrebnu, dvokratnu, autobusnu dnevnu vezu na relaciji Sibenik — Drniš. S gledišta voznog reda, ta je veza dobra, ali bi mogla biti još bolja. Mana joj je, što je odlazak iz Sibenika preran, a večernji povratak iz Drniša, prekas. Odlazak iz Sibenika bi trebalo pomaknuti, za pola sata kasnije (u 5.30, umjesto u 5 sati izjutra, i u 2.30 umjesto u 2 sata popodne), a večernji povratak iz Drniša bi trebalo izmijeniti potpuno, t. j. odrediti ga zavisno od potreba lokalnih, a ne, kao što je do sada bilo predviđeno, — prema dolasku večernjeg vlaka iz Zagreba na drnišku sta-

### ISPRAVAK

U »Sibenskom listu« br. 90 od 1. svibnja o. g. na str. 4. u članku »Zagrebačka uspomena iz 1928. godine« griješkom je navodeno da je miting »žutih« bio zakazan u kinu Croatia, a treba da stoji u kinu Apolo.

Uredništvo

nicu. Možda je poduzeće jako dobro mislilo, kad je odlučilo preuzimati putnike iz zagrebačkog vlaka i skratiti im time putovanje do Sibenika za čitava 2 sata, — ali, ispostavilo se, da takovih putnika imade jako malo, jer većina putnika daje prednost komoditetu i onoj sigurnosti koju imaju već time, što sjede u vagonu, koji mora stići iste večeri u Sibenik. Jednostavno rečeno, zagrebački putnici ne mogu riskirati da uzmu željezničku kartu samo do Drniša, — pa da se u Drnišu sa čitavom prtljagom iskrcaju, — i onda traže autobus za Sibenik, koji bi ipak mogao biti i ne biti na stanici, — jer defekti kod automobila nikada nisu isključeni.

Dakle, s time smo na čistu, da je večernji povratak autobusa iz Drniša kako ga do sada predviđaju vozni red, — veoma nerentabilan, — jer zagrebačkih putnika nema, a za putnike iz Drniša i okolice, odlazak za Sibenik u kasne večernje sate (u 7, 8 ili 9 sati, — zavisno od dolaska vlaka), ne može biti potreban, — jer nemaju rašta prospavati u Sibeniku, kad sutradan imaju jutar-

nju vezu za Sibenik u 7.30 sati. Sve u svemu, ukazalo se, da je ovaj posljednji dio voznog reda, pogrešno bio predviđen, — i da ga treba apsolutno izmijeniti.

Poznavajući potrebe Drniša i njegove okolice, mišljenja sam, da bi svima (i građanima i seljacima) najbolje poslužilo odlazak autobusa za Sibenik u 5 sati popodne. Time bi seljacima bilo omogućeno da se zadržite nešto duže u Drnišu, i da opet, još za sunca, stignu svojim kućama, — a Drnišanima bi bilo omogućeno, da provedu dio popodneva i čitavu večer u Sibeniku, što bi za njih bilo od posebne vrijednosti, da i oni imaju želju pohađanja kazališta, koncerata i drugih priredbi. Što se tiče povratka u Drniš (odnosno odlaska iz Sibenika), taj bi, kako je već istaknuto, morao biti pomaknut za pola sata kasnije.

Drnišanin

Oglašujte u „Sibenskom listu“

## Problemi kulturnog života u gradu

# Razmislimo o ovome

Stogod je jedno mjesto veće, ljudi, koji osjećaju potrebu da posjete rijetke muzičke priredbe koje im se mogu priuštiti. Zar to nije prilično žalosna konstatacija do koje moraju doći i umjetnici koji gostuju? Zar se ne moramo nad ovim malo zamisliti? To tim više što razni hipnotizeri artisti i nazovijartisti, zatim tzv. »zabavni« ansambli (kod kojih je u najviše slučajeva zabavno samo ime) mogu svoje atrakcije, sljeparije i gluposti prikazivati i po nekoliko puta pred punim kazalištem.

Savez kulturno-prosvjetnih društava ima mogućnosti da organizira gostovanja naših najboljih i najpoznatijih umjetnika, naročito za vrijeme ljeta. Uz indolenciju za ovakove priredbe može li Savez imati volje za to? Uostalom, ni njegove materijalne mogućnosti nisu takve da može ravnodušno snositi deficite koji znaju iznositi nekoliko puta više negoli iznosi prihod s priredbe.

Mislimo da je ovo problem s kojim bi se mogle barem malo zabaviti razne organizacije i udruženja. Zar se koncertnim poslovnica mogu stalno odbijati ponuđena gostovanja i to s motivacijom da u našem gradu nema interesa za njih? Zar i to, barem donekle, ne predstavlja pitanje ugleda našeg grada? Treba stvoriti interes za njih, jer jedino to može biti osnovica za obogaćivanje muzičkog života u našem gradu. A zar taj interes također nije jedan od elemenata koji jednom mjestu daje pravo da se nazivlje gradom!

— b —

## Burna skupština

poljoprivredne zadruge u Burnjem Primoštenu

Nedavno održana skupština poljoprivredne zadruge u Burnjem Primoštenu po svom toku bila je zaista burna. Skoro svi članovi te zadruge bili su na okupu. Došli su i mezdružari. Suviše je bilo vike i gajame. Jedni su bučno zahtijevali da uprava poljoprivredne zadruge bude ona, koju su oni i na prethodnoj, ali ponistenoj, skupštini izabrali. Ti su bili u većini. Manji broj zadrugara takvu upravu nije želio, a svoje negodovanje su isto tako bučno izražavali.

Za vrijeme izlaganja Vito-mira Gradiške, predsjednika Kotarskog saveza poljoprivrednih zadruga, zatim Pere Skarice, sekretara Kotarskog komiteta SK, galama bi prestala, da bi zatim ponovo iz-bila.

Konačno većina zadrugara potvrđuje onaj upravni odbor zadruge, koji je izabran na prethodnoj skupštini, dok manji broj članova negoduje, prijeto izlaskom iz zadruge i tome slično.

Nakon skupštine razgovarali smo sa nekoliko umjerenijih zadrugara, koji su također prisustvovali skupštini, ali, nažalost, nisu uspjeli da dođu do riječi. Svi su oni mišljenja da ovakova skupština nije pridonijela jačanju poljoprivredne

zadruge u Burnjem Primoštenu, i zbližavanju njenih članova. Oni su točno primjetili da se na skupštini nije ni jedne riječi čulo o unapređenju poljoprivredne proizvodnje, iako se u Burnjem Primoštenu ima o tome mnogo raspravljati, a još više učiniti. Osim toga, ovaj dio zadrugara oštro osuđuje one članove koji zbog izvjesnih nesuglasica namjeravaju da istupe iz zadruge. Oni smatraju da upravu sadašnja situacija nalaže zadrugarima da se jače angažiraju u radu zadruge, da se pruži pomoć upravi u rukovođenju, a istovremeno da se vodi stalna kontrola o njihovom radu, i da se oni koji ne vode brigu o zajedničkim interesima smijene, a na njihovo mjesto bira drugo-bila.

Na kraju razgovora zadrugari su se dotakli političkog utjecaja organizacije Socijalističkog saveza, te su mišljenja da organizacija SSRN i Saveza komunista trebaju da razviju intezivniji politički rad u Burnjem Primoštenu, kako bi se otklonile one negativne pojave, koje su se očitovale i na skupštini poljoprivredne zadruge.

## BAICA BORIS

# TAOCI

(Svršetak)

Sutra rano ujutro njih četvorica bili su sprovedeni u barake iza polnice. Ona u kojoj su bili smješteni taoci, nalazila se je odmah do bolničkog zida, okružena bodljikavom žicom. Jedino Nijemci su se mogli približiti baraci. Kad su njih četvorica ušli u prostoriju, sa nekoliko improviziranih kreveta, dizale su se glave zatočenika. Bilo ih je deset. Dva mala, rešetkama skoro zatvorena prozora, puštala su u sobu vrlo malo svijetla. Za pridošlice nije bilo ležaja, njihov budući krevet trebao je biti pod.

— Sto ima novoga? — upita Marka jedan stariji čovjek umornih i neispavanih očiju.

— Je li tko ubijen? —

— Ne, mislim da nije nitko — odgovori Marko.

Poslije tih riječi Marku se učinilo, kao da se atmosfera prljave sobe nekako promijenila. Lica zatvorenika poprimala su smireniji izražaj. To smirenje bilo je očajno. Višednevna duševna napetost iscrpila je te ljude. Marko je podrhtavao, strah ga je opet obuzimao.

— Hoćemo li baciti partiju karata? — Marko ga je gledao, zatvorenik mu je izgledao nekako čudno poznat . . . Ne to nije moguće, to da je Ivo. Marko je učinio korak natrag. Njegove velike oči počivale su na jednoj maloj zadržalnoj figuri, opruženoj na ležaju ispod prozora.

— Sto? Zar me još uvijek nisi poznao? —  
— Mislim . . . mislim — zamuca Marko — da jesam. Ali kako? Kako si ti dospio ovdje?

U ovoj baraci? — Strah je opet počeo svoju igru.

— Kao zarobljenik — odgovori Ivo, koji je pažljivo promatrao Marka — ali to sad nije važno, sad ti šjedni ovdje, a kasnije ćemo o tome razgovarati: Marko je sjeo. Tek sad je mogao vidjeti čitavo tijelo svog prijatelja. Ivo je dijelio karte za »briškulu«, koje su bile tako prljave i istrošene, da su se u onoj polutami jedva raspoznavale figure.

— Ovo ti je ovdje jedina razonoda — reče otežući Ivo, dok su mu se usne razvlačile u jedan histeričan osmijeh. Ostali zatvorenici nalazili su se okupljeni oko novih drugova. Pitanja su se redala. Zatvorenike je sve interesiralo. Kad su iscrpili i posljednje pitanje, počeli su se lagano razilaziti. Na sredini sobe ostali su samo novaci.

— Loše igraš — reče Ivo — Nekada si igrao mnogo bolje.

Marko je to znao, na igru uopće nije mislio. Njegovom glavom strujale su sad sasvim druge misli. One su se redale, upravo savršenom brzinom. Marko je uzalud pokušavao da ih poveže. Na njegovim usnama lebdjela su mnoga pitanja.

— Odakle ti ove karte? — promrlja kroz zube Marko.

— Dobio sam ih u nasljedstvo — odgovori mirno Ivo.

— U nasljedstvo? . . . Od koga?

— Od jednog čovjeka, koji je ležao u onoj rupi tamo — reče Ivo i pokaže na jedan ležaj lijevo od sebe. Ali karte nisu bile njegove, on ih je također dobio u nasljedstvo.



IZ TRŽNE INSPEKCIJE

**Kako neki ostvaruju znatna novčana sredstva na račun potrošača**

U »Sibenskom listu« već nekoliko puta smo se osvrnuli na razne nepravilnosti kod poslovanja u trgovini. To je učinjeno u namjeri, da se i putem štampé upozna naše građane s negativnim pojavama, a isto tako dade javni ukor onima, kojih se to tiče. Namjera je bila jasna — da odustanu od nepoštenog načina ostvarivanja novčanih sredstava na štetu potrošača.

Pojednici su to shvatili, ali ne i svi. Čitali smo već u listu o nedozvoljenom poslovanju kod Vjekoslave Lozić, trgovkinje voćem i povrćem i njenom mužu. Dosadašnje kazne upravnih organa izrečene Vjekoslavi Lozić nisu ni najmanje odgojno utjecale na nju.

Obzirom na eklatantan primjer, kako se ne smije raditi u našoj stvarnosti, iznijet ćemo slučaj špekulacije s prodajom naranči od strane te trgovkinje.

Dana 25. ožujka o. g. Vjekoslavi Lozić stigla je sa Rijeke jedna pošiljka od 20 sanduka naranči i isto toliko limuna. Od toga pomenuta je preprodala 4 sanduka naranči Bura Toni, a 2 Klarić Ljubici, piljaricama u Šibeniku.

Dakle, preostalih 14 sanduka naranči »Jaffa« nalazilo se u prodaji od 25. ožujka do 5. travnja o. g. i to po cijeni od 170, 180, 190 i 200 dinara po kg. Što se sada zbiva? Od 6. travnja piljarica Lozić više ne prodaje naranče, jer je svu količinu od 14 sanduka rasprodala do 5. travnja. Ali to kaže ona. Međutim, što ona radi?

Uvjerivši se da državna trgovačka mreža u gradu više nema naranči na prodaju od 6. travnja o. g., ona skriva u tude skladište 242 kg naranči »Jaffa« čekajući veću potražnju, kako bi iste pustila u prodaju po višim cijenama.

To ona i čini. Dana 16. travnja o. g. pušta na prodaju samo manju količinu od već sakrivenih, naravno uz povišenu cijenu od 260 pa i do 300 dinara po kg. Dakle, ona iste naranče koje je ranije prodavala po nižim cijenama, počam od 16. travnja prodaje po cijeni od 260—300 dinara, što znači skuplje za 60—130 dinara po kg. Mislimo da ovom nije potreban daljnji komentar. Ako se ovdje podsjetimo na za-

varanje kontrolnih organa, kojima je imenovana tvrdila da nema naranči u svom skladištu, a istovremeno ih sakrila u tude skladište, postaje nam jasno da je ona posve slučajno postupala u ovom slučaju da na špekulativni način izvrši kasnije prodaju tih naranči. Potrebno je napomenuti da je odgovarajuća zarada bila osigurana već u prvobitnim prodajnim cijenama, dok je ovom drugom špekulativnom prodajom po višim cijenama imala biti ostvarena još jedna zarada, a koja bi iznosila oko 25.000 dinara.

Naravno, do toga nije došlo, jer su kontrolni organi otkrili tu namjeru. Izvršeno je privremeno oduzimanje naranči kao predmeta špekulacije, te je istodobno podnijeta prijava Okružnom javnom tužioštvu zbog izvršenog krivičnog djela nedopuštene špekulacije.

Uzged možemo spomenuti da je Vjekoslava Lozić dostavila upravi prihoda Narodnog odbora gradske općine lažne podatke o izvršnom brutto prometu za poslovnu godinu 1953.

Prema njenoj prijavi brutto promet u toj godini iznosio je 2 milijuna 640 hiljada dinara. Iz već do sada prikupljenih podataka proizlazi da je brutto promet u toj godini iznosio oko 5 i pol milijuna dinara, što znači ništa manje nego oko 2 milijuna 800 hiljada dinara više nego što je prikazano u poreznoj prijavi.

Ili, uzmimo samo jedan primjer, da ih ne nabrajamo više u nedozvoljenoj djelatnosti ove piljarice. U poreznoj prijavi se kaže, da je trošak za nabavu jabuka za 1953. godinu iznosio 550 hiljada dinara. Samo iz podataka, kojim raspolaže željeznička stanica Šibenik, proizlazi da je primljeno 41.158 kg. Uzevši prosječnu prodajnu cijenu jabuka u toj godini, brutto promet samo na jabukama iznosi 1 milijun 646 hiljada dinara ili preko 1 milijun dinara više nego što je navedeno u poreznoj prijavi. A da i ne spominjemo ostale primjere nabavki drugim sredstvima.

Sve nas to vodi do jednog zaključka: Dok danas radni ljudi u našem gradu i čitavoj zemlji ulažu maksimum napora na izgradnji, boreći se još uvijek sa svakodnevnim teškoćama i po-

štenim radom vode brigu za namiru svakodnevnih potreba članovima svojih porodica, dotle Vjekoslava Lozić sa svojim mužem i njima sličnim, nepoštenim postupcima olako dolazi do znatnog povećanja svojih imovinskih sredstava. Kod tog nastojanja ne vodi računa o zajednici, a još manje o društvenom moralu i zakonitosti.

Zbog takvog načina rada Odjel za privredu NO-a gradske općine donio je rješenje kojim je Vjekoslavi Lozić oduzeo dozvolu za daljnje vođenje trgovačke radnje.

**Predaja spomenica zaslužnim vatrogascima**

1. svibnja o. g. održana je ispred vatrogasnog doma jedna mala svečanost. Naime, Dobrovoljno vatrogasno društvo Šibenik, da bi se odužilo svojim najstarijim članovima za njihov dugogodišnji požrtvovni rad, predalo im je spomenice od kojih 7 zlatnih, 15 srebrenih i 12 brončanih. Svečanom činu predaje prisustvovali su, pored dobrovoljne vatrogasne čete, i drugovi Petar Rončević, predsjednik NO-a gradske općine, zatim Ante Baljkas, sekretar Gradskog komiteta SKH i Draško Jurišić, član Kotarskog komiteta SKH.

Nakon pozdravnog govora Ante Tambače, predsjednika DVD-a govorio je Petar Rončević, čestitajući im ujedno Praznik rada 1. maja. Zatim je uslijedila predaja spomenica koju je izvršio tajnik DVD Ferdo Kraji-

**Krađa dviju šivaćih mašina**

U razdoblju između 30. travnja i 2. svibnja o. g. nepoznati počinitelj izvršio je u zgradi, koja se nalazi tik do Narodnog kazališta, drsku krađu, odnijevši dva šivaća stroja kao i dva para škara u ukupnoj vrijednosti od oko 200.000 dinara. Kradljivac je rastavio oba stroja tako, da je ostavio samo drveni dio. Vlasti su povele istragu za ustanovljenje kradljivca.

Marko je skočio. Glava mu je letjela čas na jednu čas na drugu stranu. Ivo ga je promatrao. Poznao je taj osjećaj. Nevidljiva sila te uhvati oko čitavog tijela, izgleda ti kao da ćeš svakim časom poletjeti nekud, nekud a da ni sam ne znaš gdje. Ruke ti lete oko tebe i ne možeš da ih smiriš. Izgleda, kao da čitavo tijelo pleše jednim te istim ritmom.

— Slušaj Marko, treba da se navikneš na to. Budi strpljiv, možda se izvučeš odavde. Čuvaj živce, trebat će ti kasnije — reče Ivo. Marko ga je slušao, a zatim promuća:

— Znam, ali kako?

— Strpljenja treba imati. Prvih nekoliko dana ti je teško, a kasnije se navikneš. Kad ti se tmurne misli pojave u glavi, igray sa mnoga na karte. Govori o bilo čemu, ovdje ti to ne će nitko zamjeriti. Evo vidiš, onaj tamo pjeva, misliš zato što je veseo i raspoložen? Ne, već zato da otjera misli. Na taj način manje se mučiš.

Dok je jedan od zatvorenika pjevao jedan poznati pučki napjev, dvojica su se na jednom ležaju, tako bučno razgovarali, da je taj razgovor izgledao kao neka prepirka.

— To oni rade svaki dan — reče Ivo i pokazuje glavom na dvojicu starijih ljudi.

— Tako im je lakše.

Marko se spusti na ležaj. Njegov zbudjeni pogled nemoćno je obilazio prostorijom.

\* \* \*

Vrijeme je sporo odmicalo. Pet dana je prošlo, a Manku se činilo kao da je već mjesecima zatvoren. Šesti dan rano izjutra neka galama na ulazu u baraku probudila je zatvorenike. Probudila je samo neke, dok se većina već satima prevrtala u svojim rupama.

— Ljudi moji, ja nisam kriv . . . Ja nisam nikome ništa učinio . . . vikao je glas na ulazu. Vrata su se otvorila, u sobu su upala dva čovjeka. Nijemci su ih prosto ugurali u pro-

storiju. Čim su se vrata zatvorila, jedan od njih, koji je čitavo vrijeme vikao, stao je u darati o vrata. Drugi novak promatrao je prostoriju. Njegove oči vrlo teško su se snalazile u polumračnoj sobi.

— Ljudi moji, mene uhvatili, mene zatvorili, mene, koji nisam mravu naškodio . . . — vikao je čovjek udarajući u vrata.

— Umiri se prijatelju, nemoj tražiti vruga kad ga još nema — reče jedan prosijedi zatvorenik, pristupajući vratima.

Spustivši šake na vrata, pridošlica se okrene. Još uvijek je preko njegovih ustiju izlazila bujica riječi: . . . Mene, koji nisam nikome naškodio . . . Mene . . .

— Hajde prestani prijatelju, kao da smo mi ovdje ubojice.

Jedan mladi zatvorenik pristupi drugom novaku i postavi mu pitanje, koje je tog časa bilo na usnama svih zatvorenika.

— Je li tko ubijen?

— Jest — odgovori novak.

— Tko? — čulo se najednom sa više strana.

— Mislim jedan četnik.

— Samo četnik? — upita mladi zatvorenik.

— I jedan Nijemac skupa s njim.

Te riječi djelovale su kao hladan tuš. Zatvorenici su se počeli dizati. Strah i neizvjesnost lutali su prostorijom. I Marko je bio na nogama. Dvojica došlija gledali su u čudu te ljude. Još nisu shvaćali.

— Marko — zovnu ga Ivo — dodi ovamo da igramo.

— Ne — izusti Marko — ne mogu sada. Mislim da su mi snage pri kraju.

— Sjedi ovdje i igray, i ti Jovo — reče Ivo obraćajući se jednom malom čovjeku, koji je griekao zubima nokte. Jovo sjedne i prekriži ruke. Marko je još uvijek stajao.

— Sjedi i igray — ponovi nervozno Ivo.

**g r a d s k e v i j e s t i**

**Završeni tečajevi sanitetske službe PAZ-a**

Početak veljače ove godine otпочeli su sa stručnim radom dva sanitetska tečaja službe PAZ-a u Šibeniku od kojih je jedan završio 25., u drugi 26. IV. t. g. Prvi tečaj je brojio 35 polaznika kojim je rukovodila medicinska sestra Neda Melnik, a drugi tečaj 55 polaznika, uključujući i jednu ekipu iz vojnog poduzeća »V. Skorpik«, kojim je rukovodila medicinska sestra Stefica Ercegović. Prvi tečaj je

imao svrhu da putem praktičnih radova osposobi polaznike za stručno pružanje prve pomoći, a drugi tečaj je osposobljavao teoretski i praktično. Na podjelu ovih tečajeva utjecala je i odlučivala školska stručna sprema, kao i znanje stečeno iz »Prve pomoći« izvan ovog tečaja.

Zahvaljujući predavačima slušaoci su shvatili učešće PAZ-u ne samo kao obavezu već kao društveni rad za jačanje obrambene sposobnosti naše socijalističke domovine.

Protuvionska zaštita grada Šibenika, iako u radu ima izvjesnih nedostataka, stalno je u razvoju i sve više se učvršćuje i stručno uzdiže pokazajući sve bolje uspjehe, kao jedna općenarodna patriotska organizacija za koju je potrebno da se bave ne samo za to određeni organi, već i sve masovne organizacije, a naročito Socijalistički savez radnog naroda.

Na kraju su još govorili Frane Crnogača i Joso Zaja. U ime starih vatrogasaca zahvalio se na odlikovanjima Marko Bačinić.

Poslije završenog čina priređena je u domu zakuska.

**Na Šubićevcu otkrivena spomen ploča Ivi Jadronji**

Prvog maja društvo Šubićevac otkrilo je spomen ploču pok. Ivi Jadronji i otvorilo buffet na tvrđavi Šubićevac.

U 9 sati ujutro gradska glazba, članovi uprave društva Šubićevac, predstavnici turističkog društva i rodbina pok. Ive Jadronje okupili su se na Šubićevcu, u udolini s desne strane puta, koju je pok. barba Ive Jadronja, zajedno sa sadašnjim predsjednikom društva Šubićevac barba Antom Frua, nakon oslobođenja zasadio topolama, vrba i jablanima. Spomen ploča pok. Ivi Jadronji, koji je gotovo šezdeset godina radio na pošumljivanju i uređenju Šubićevca, postavljena je u hridinu.

Nakon toga otišlo se na tvrđavu Šubićevac, gdje je otvoren buffet. Među prvim gostima bili su članovi gradske glazbe, te predstavnici vlasti i društvenih organizacija.

Tvrđava će postati omiljeno mjesto mnogih naših građana, jer bez obzira koliko smo puta s tvrđave promatrali jedinstven

prizor plavetnila mora sa Kanalom i otocima, mi ga ipak uvijek iznova snažno doživljujemo. Ta slika unosi u nas ljepotu, vedrinu i duševno zadovoljstvo.

Očuvanje i uljepšavanje tog divnog kutka našeg grada treba da bude briga svih građana.

Uprava društva Šubićevac uz pomoć NO-a gradske općine nastojat će da put do tvrđave bude što prije popravljen.

**Uhvaćeni kradljivci**

U jednom od prošlih brojeva »Sibenskog lista« javili smo da je gotovo istovremeno izvršena krađa u buffetu na Martinskoj i u prodavaonici duhana kod ribarnice. Kako saznajemo iz Odljela za unutrašnje poslove kotara Šibenik kradljivci su uhvaćeni i protiv njih se vodi istraga. To su 39-god. Kruno Filaković, 32-god. Ivan Kustura i Juraj Palinić, 18 god. star, svi iz okolice Splita.

**Šibenik kroz tjedan**

**Narodno kazalište**  
SRIJEDA, 5. V. — SPIS BROJ 516 — komad od G. Senečića. Predstava za učenike srednjih škola.

CETVRTAK, 6. V. — ZENA VRAG — premijera tragikomedije od Schönerra.

SUBOTA, 8. V. — ZENA VRAG — tragikomedija od Schönerra.

NEDJELJA, 9. V. — SPIS BROJ 516 — komad od G. Senečića. Početak predstava u 20 sati.

NEDJELJA, 9. V. — I LOVE YOU (Ja vas ljubim) — komedija od R. Niewiarowicz-a. Početak u 16 sati.

UTORAK, 11. V. — ZENA VRAG — tragikomedija od Schönerra. Predstava za Armiju. Početak u 16 sati.

SRIJEDA, 12. V. — OBICAN ČOVJEK — komedija od B. Nušića u organizaciji Gradskog odbora Crvenog križa. Početak u 19 sati.

**KINEMATOGRAFI**

TESLA: premijera američkog filma — ZIG PROŠLOSTI — (6.—11. V.)

Premijera američkog filma — NJEN VLASTITI ŽIVOT — (12.—16.)

SLOBODA: premijera američkog filma — KAPETAN KIDD — Dodatak: Prste k sebi. (do 9. V.)

Američki film (repriza) — VIVA ZAPATA — (19.—12. V.)

**Dežurna ljekarna**

Službu vrši II. narodna ljekarna — ulica Bratstva i Jedinstva.

**IZ MATIČNOG UREDA**

**RODENI**

Jadranka, kći Sabana Eminovića i Katice Ivančević; Zorka, kći Jerić i Mare Ceronja; Zeljko, sin Ivana i Marije Oštarić; Slobodan, sin Mije i Ive Budimir i Siniša, sin Krste Sekulić i udove Škugor r. Rupiće Slavke.

**UMRLI**

Mlinar Danica Dušanova, stara 20 god.; Vukičević Marko Vicin, star 46 god.; Belamarić Marija rod. Brnić, stara 70 god. i Grubišić-Celić Stipe, star 79 god.

Marko je napokon sjeo. Ivo je dijelio karte. — Što ćemo da igramo? — upita rastrušeno Jovo.

— Igraj što znaš — reče brzo Ivo.

Igrali su tako čitav jedan sat. Bila je tišina, samo je došljak još uvijek nešto brundao sam sa sobom. Hodnikom su odjekivali koraci. Jovo je trebao da igra, ali ruka koja je počivala na karti bila je nemoćna. Pogledi zatvorenika bili su na vratima. Tri Nijemca su ušla u sobu. Jedan mali plavokosi podoficir omjeri zatvorenika, a zatim iz džepa izvuče komadić papira. Njegov glas podrhtavao je u prostoriji.

— Jovo Žikić, Ivo Matić, Ante Bučić, — nastavljao je dalje podoficir. Još su slijedila tri imena.

— Neka se sprema, da pređu u drugu sobu.

Zatvorenici su stajali kao sfinge. Jedino po trzajima njihovog lica moglo se naslutiti njihovo duševno stanje. A kad su se vrata zatvorila, njihove skamenjene oči počele su se lagano pokretati. Markova glava počivala je između ruku, dok je Jovo polusvijesno zurio u karte ispred sebe.

— Znači ipak je došlo. — promrlija više za sebe Ivo. Niz Jovino okruglo lice padale su krupne suze.

— Marko — zovnu lagano, više šaptom Ivo. Marko spusti ruke. Njegove uplakane oči gledale su prijatelja i druga.

— Htio bih ti nešto reći, prije nego što odem. Ti se sjećaš naše svade, vjeruj mi Marko ja nisam bio kriv. Ankicu sam uvijek volio. Ona i majka za mene su značile sve. Ni Ankica nije kriva. Ti znaš . . .

— Znam Ivo, o tome sam već mnogo puta razmišljao — prekine ga Marko — ali to više nije važno, to pripada prošlosti.

— Dobro — reče Ivo — uskoro će doći po nas. Uzmi ovaj revolverski metak, on mi je

slučajno ostao, ako se odavde izvučeš, daj mi ga majci, neka joj to bude uspomena na dva sina. Osim toga nemam kod sebe ništa, sve su mi oduzeli, čak i sliku Ankice i brata.

— Hoću, ali ti i sam znaš da se ne ću izvući — promuća Marko i uzme metak.

— Ništa nije nemoguće, Nijemci poštuju prvenstvo, onaj tko je prvi došao, taj prvi i odlazi. Ja sam ovdje ima već četiri mjeseca, a tek je danas došao moj red.

Vrata su se otvorila, plavokosi podoficir bio je opet u sobi.

— Gotovo? — upita Nijemac — Idemo.

Petorica zatvorenika bili su na vratima. Ivo je još uvijek ležao.

— Hoćeš li mi pomoći Marko — reče Ivo. — Ne mogu sam.

Marko ga uhvati za ruku i podigne.

— Što ti je? — upita Marko.

— Bio sam ranjen. Metak mi je prošao kroz (bedro) povrh koljena.

Marko ga je pridržavao. Na vratima Ivo zagrlj Marka.

— Zbogom prijatelju, zbogom drugovi — reče i okrene se prema izlazu. Jovo i jedan mladi osuđenik prihvate ga ispod ruku.

— Zbogom Ivo — promuća Marko, ali vrata su već bila zatvorena. Kad se vratio ležaju, na njemu su se nalazile razbacane igrače karte. Sad ih je i on dobio u nasljedstvo.

\* \* \*

Deset dana kasnije izvedena je iz barake još jedna grupa od osam talaca i strijeljana na uzvišici izvan grada.

\* \* \*

Godine su prošle. Na malom groblju nedaleko grada počivaju jedne kraj drugih kosti dvaju prijatelja. Sveke godine u isto vrijeme spušta jedna ruka na njihove grobove kitu cvijeća.



# Sportske priredbe u čast Prvog maja Lov na morske spužve

## Susreći u odbojci i košarci

U čast 1. maja odigrane su na Poljani maršala Tita pred velikim brojem gledalaca prijateljske utakmice u odbojci i košarci, koje je organizirao DTO »Partizan«.

U odbojci su se sastali SD »Metalac« i DTO »Partizan«. Pobjedio je »Metalac« sa 3:0 (17:15, 15:13, 16:14). Timovi su nastupili u ovim sastavima:

OD »Metalac«: Radić, Alfirev, Karadole, Perak i Lovrić.

KATO »Partizan«: Bukić, Skarica, Konjevoda, Karadole, Baljkas i Slipčević. Najbolji su bili Radić, Bukić i Skarica. Susret je vodio Vrhčić dobro.

U košarkaškom susretu SD »Mornar« pobjedio je DTO »Partizan« sa 45:33 (22:13). SD »Mornar«: Funduk (8), Konjevoda (8), Matković, Županović (9), Bulat (14), Bistričić (2) i Miličević (4); DTO »Partizan«: Slipčević (10), Maroti, Radić (4), Ma-

tić (8), Županović (6) i Baljkas (5). Istakli su se Funduk, Konjevoda i Matić. Suci Baica i Antunac.

U predigrani ovi utakmice održan je i ženski susret u košarci između DTO »Partizan« i SD »Mornar«. Pobjedio je DTO »Partizan« sa 18:10 (6:4). Za po-

bjednika su igrale: Markov, Pavelka, Kitarović, Bukić i Picula, a za SD »Mornar«: Lasan, Baranović, Rak, Michel S., Michel M., Huljev, Blažić i Corić. Najviše se istakla Markov, zatim Lasan, Michel S. i Bukić. Sudili su prof. Funduk i Slipčević.

— ro —

## Javni nastup „Partizana“ u Zatonu

U čast Prvog maja DTO Partizan u Zatonu održao je javni nastup na kojem je sudjelovalo 150 članova društva.

Nakon parade fiskulturnika članovi i članice društva izveli su skladno i sa puno smisla sletske vježbe, koje su gledaoci pratili s velikim interesom a na kraju su izvođače toplo pozdravili. Zatim je uslijedila bicikli-

stička trka na kontrašima na dužini od 5 km. Iz atletskih disciplina održano je natjecanje u trčanju na 100 i 500 metara, u bacanju kugle i diska. Navlačenje je uzeta je također bila zanimljiva točka programa.

Ovaj uspješni prvomajski nastup »Partizana«, koji je pobudio velik interes kod Zatonjana, završen je susretom dviju ekipa tog društva u odbojci.

## Sa prvomajske veslačke regate u Splitu

### Zapažen uspjeh mladih veslača „Krke“

Ove godine sastale su se regatne ekipe sa Jadrana na veslačkoj stazi u Spinutu u Splitu. Iako su staze skraćene, za seniore i juniore 1000 metara, za podmladak 600 metara, već sama regata dala je objektivnu sliku odnosa snaga i pokazala za dano vrijeme maksimum moguće veslačke forme najkvalitetnijih ekipa na Jadranu. Naime, četverac sa kormilarom za seniore naše »Krke« u sastavu Deronja, Šupe, Vrhčić i Aca Krnčević stigli su prvi na cilj u odličnom vremenu 3,21 ispred vrlo dobre ekipe »Mornara« za gotovo dvije dužine, iako im je kormilar produžio stazu.

Vrijedno je napomenuti mišljenje jednog veslačkog stručnjaka. Ali što je tu neshvat-

ljivo? Trka u četvercu sa kormilarom za podmladak bila je prava veslačka atrakcija, zapravo neshvatljivo je da četiri mladića Sime Antunac, Edo Marenci, Stipe Bujas i Nikica Aras na tako kratkoj stazi (600 metara) provedslanoj u glatkom čamcu u kojem do tada uopće nisu veslali (trenirali su u klinker četvercu) sa vrlo snažnim stilski dotjeranim, visokim brojem zavelajla stigli prvi na cilj ispred drugoplasirane ekipe za gotovo ljuvo?

Evo. U ovoj ekipi desio se isti maler kao i u onoj u četvercu sa kormilarom za juniore. U prvom ekipi — četvercu za podmladak — poslije vrlo uspješnog starta veslaca na broju 3 Stipi Bujasu ispalo je sjedalo, izgubila se prednost dobivena na startu, zaostalo se za oko 50 metara ali se nije izgubilo povjerenje u sebe ni čvrsta volja za pobjedom, jer se ta ista trojka tako divno snašla da je za vrijeme od 7—8 zavelajla namjestila sjedalo i... ostalo znamo.

Međutim, taj isti slučaj u četvercu za juniore nije uspio, trebalo je potpuno stati i ako je staza bila duga 1000 met., vrijeme je toliko podmaklo da su već drugi čamci bili blizu cilja, kad su ovi ponovo uspjeli da krenu. Dakle, trka je bila izgubljena.

Osmerac za podmladak stigao je četvrti na cilj, jer pozajmljeni čamac teške momčadi iz Pule nikako nije mogao odgovarati laganoj momčadi »Krke«. Četverac bez kormilara za seniore odustao je na 500 metara, jer je prijetila opasnost da se čamci sudare pa odluka štokera A. Krnčevića je u toliko opravdana što je sačuvan potpuno novi čamac splitske četvorice — prvaka Evrope, koji ove godine neće nastupiti. U ovoj disciplini prva na cilj stigla je ekipa »Mornar«.

Ovogodišnji rezultati u Splitu pokazuju visoku klasu Ridulinskih veslača, a njihova vremena internacionalnu vrijednost. S. B.

## Šibenik II-Rudar 1:0

Za grupno prvenstvo Dalmacije sastali su se u Siveriću 2. o. m. »Šibenik« II. i domaći »Rudar«. Nakon bolje i premoćnije igre pobjedio je »Šibenik« II. s rezultatom 1:0, ali samo u jednom poluvremenu, jer nastavak nije odigran zbog napadaja domaćeg igrača na suca Draškovića iz Splita. Sudac ga je, naime, isključio radi grube igre i prigo-

našoj pomorskoj privredi spužva i lov na nju igraju značajnu ulogu.

Poduzeće »Spuzvar« u Krapnju je jedino ove vrsti kod nas. Ono posjeduje sva tehnička sredstva potrebna za lov na spužve i koralje.

Kod nas lov na spužvu otpočeo je prije nekih osamdeset i više godina. Kako je do njega došlo, zna se ovo:

U Krapnju se doselio neki fratar porijeklom Grk, tridesetak godina prije našeg stoljeća. Kako i čime je počeo loviti spužve, i da li je na Krapnju došao u to vrijeme samo zbog lova na spužvu ili zbog nečeg drugog — to danas više nije poznato.

U Krapnju su se prije rata lovile spužve na najprimitivniji način, s ostima (vilica natakuta na dugu drvenu štapinu) i to samo uz obalu, najviše do 12 m dubine, pa ju je tako valjda lovio taj grčki fratar. Od tih starih vremena promijenilo se do danas mnogo toga. I od najprimitivnijeg načina lova na spužve, prešlo se na lov sa suvremenim tehničkim sredstvima. Danas se spužva više ne lovi s ostima, nego pomoću ronilačkih naprava. Prvo

ronilačko odijelo nabavljeno je u Krapnju pred sam rat, i to iz Francuske.

1948. godine osnovana je prva ronilačka zadruga, a danas poduzeće »Spuzvar«. Ta zadruga okupila je oko sebe najbolje »lovce«, nabavljena su ronilačka sredstva, u prvom redu motorni brodovi, ronilačka odijela i aparati.

Danas poduzeće raspolaže sa nekoliko motornih brodova specijalno građenih za ovu svrhu. Svaka ronilačka ekipa ima posebnu ronilačku borkasu i sva proizvođačka sredstva. Svaka od njih ostane na moru, u lovu po 26 dana u mjesecu.

Kakve uspjehe su pokazale te ekipe?

Uspjeha je bilo odmah po osnivanju ekipa. Ti uspjesi su postignuti zahvaljujući još jednom važnom momentu, a to je sistematsko ispitivanje morskog dna, koje se kod nas stalno vrši. U lovu na morsku spužvu ronionci se spuštaju na 60, a i preko 60 m. Spužva je uglavnom naseljena na kame-nitom morskome dnu i to na mjestima, gdje ima dosta morske struje. Lovac — ronilac ostaje na velikim dubinama (do

50 m) najviše pola sata. Nož mu je glavno oružje na poslu. S njime od odstrani s morskog dna samo veće spužve, a one, koje još nisu narasle do 6 cm visine, ostavlja za drugu priliku.

Svaku odrezanu spužvu ronilac stavlja u posebnu mrežu koju ima sa sobom na dnu.

Svaka ekipa broji osam članova, od kojih su dva ronilaca. Ulovljene spužve kupuje poduzeće prema njihovoj kvaliteti. Poprečna otkupna cijena iznosi 3.000 Din po kilogramu.

U našem dijelu Jadrana imamo različitih vrsti spužava, ali one nemaju sve jednake vrijednosti. Najbolja je ona vrsta koja se naziva »slonovo uho« i ta je na tržištu najskuplja, zatim »otočka«, jer se najviše lovi uz otoke pa je po tome dobila svoje ime, zatim »kanalska« i druge.

Činjenica je, da naši spužvari love dovoljno spužava i da se ta grana pomorske privrede dobro i stalno razvija, ali je činjenica i to da naše domaće i to kvalitetne spužve odlaze u obilju u inozemstvo, a na domaćem tržištu ih ima manje.

Slavko Gović

## IZ SPORTSKOG ŽIVOTA

### II. savezna nogometna liga

„Zagreb“ - „Šibenik“ 1:0 (1:0)

## Slaba igra domaćih

Šibenik — Igralište »Rade Končar«. Vrijeme i teren pogodni za igru. Prvenstvena utakmica II. savezne nogometne lige. Gledalaca oko 1500. Strijelac Jagodić u 15. minuti. Sudac D. Gazari iz Splita. Pomoćni suci Bukić i Crnogaja.

ŠIBENIK: Bašić, Batinica, Jelenković, Tambača, Iljadica, Tedling, Bego, Đurić, Stojić, Zjačić, Cvitanović. Kapetan Đurić. Trener Paviša.

ZAGREB: Maček, Vidošević, Dubravčić, Santek, Klaić, Joksimović, Beseredi, Dolić, Jagodić, Cvetan, Knez. Kapetan Dubravčić. Trener Benčić.

Nogometni susret između prvog i posljednjeg na tablici II. lige više je bio nalik prijateljskom negoli prvenstvenom susretu. To osobito vrijedi za prvo poluvrijeme, kada se ni jedna ni druga momčad nije mnogo trudila. U tom dijelu nije bilo momenata, koji su gledaoce znali uzbuditi. Ni jedna ni druga momčad nije imala što dobiti

odnosno izgubiti, osobito pak »Šibenik« koji je već prošle nedjelje, ostavivši oba boda na Cetinju, izgubio sve šanse da i na godinu ostane u II. ligi. Zato je i sucu Gazariju bio umnogome olakšan posao tim više, jer su obje ekipe igrale u granicama dozvoljenosti.

Prvo poluvrijeme proteklo je u laganoj premoći gostiju, koji su i suviše kombinirali tako, da nisu ni jednog momenta predstavljali opasnost za vrata Bašića. U tom dijelu domaći su izveli jedan udarac s ugla. Međutim, 15. minuta donijela je gostima pobjedu i dva boda. Nakon jednog neopasnog prodora gostiju srednji branič Iljadica u namjeri da loptu vrati svom vrataru poslao ju je veoma kratko tako, da je do nje prije dospio Jagodić i sa nekoliko metara od vratiju ostrim udarcem pogodio mrežu — 1:0. Inače da do te griješke nije došlo, rezultat bi vjerojatno do kraja igre ostao neriješen. Domaći su inače predveli veoma slabu, upravo očajnu igru. Slabo su dodavali, a još slabije su pokrivali protivničke igrače tako, da je ponekad bilo momenata da su se po dvojica domaćih igrača našli na jednu loptu. No gosti su u tehničkom pogledu bili mnogo bolji tim.

Osobito je dobro funkcionirao njihov srednji red sa Klaićem na čelu, a lopte, koje je navala dobijala, nije znala do kraja realizirati. Nakon odmora domaći su zaigrali mnogo bolje i u tom dijelu imali više od igre, što pokazuje i omjer u kornerima — 4:1. Međutim, navalni igrači nisu mogli probiti obrambeni zid gostiju. Gosti, ma da se nisu dosta trudili, predveli su veoma dopadljivu igru, ali ne i opasnu za gol. I kod njih je nedostajao spretn realizator. Najbolje igrače imali su gosti u Klaiću, Dubravčiću, Vidoševiću.

### IZ UREDNIŠTVA

Usljed prvomajskih praznika naš list nije mogao navrijeme izaći, pa molimo čitaoce da to uvažavaju.

čju, Santeku i donekle Jagodiću, dok su se kod domaćih istakli Bašić, Iljadica i Tambača. Navala je bila najslabiji dio tima, u kojoj je napadno slabo igrao Bego. Njemu zaista ništa nije polazilo za rukom. Nešto više od ostalih pokazao je Zjačić, koji je jedini uputio dva do tri udarca na vrata Mačeka.

Sudac Gazari vodio je ovaj susret autoritativno.

— j —

U nedjelju 2. svibnja odigrano je XIV. kolo II. savezne nogometne lige. Postignuti su ovi rezultati: u Šibeniku: Šibenik — Zagreb 0:1 (0:1); u Mariboru: Branik — Lovćen 2:2 (2:2); u Titogradu: Budućnost — Borac 3:1 (3:0); u Mostaru: Velež — Mačva 5:0 (2:0); u Kruševcu: Napredak — Željezničar 1:2 (0:1).

### Tablica poslije XIV. kola

ZAGREB	14	10	3	1	33:10	23
MAČVA	13	6	4	3	26:16	16
VELEŽ	14	8	0	6	30:20	16
ŽELJEZNIČAR	14	7	2	5	31:21	16
LOVČEN	14	5	5	4	21:21	15
BUDUĆNOST	14	6	3	5	15:20	15
NAPREDAK	14	5	2	7	16:15	12
BRANIK	14	4	3	7	20:35	11
BORAC	14	4	2	8	13:28	10
ŠIBENIK	13	1	2	10	4:22	4

U ovu tablicu uračunat je rezultat utakmice »Šibenik« — Željezničar koja je registrirana s rezultatom 3:0 u korist »Željezničara«, jer je na istoj nastupu Z. Erak, član zagrebačke »Lokomotive«. Inače susret je bio završio pobjedom »Šibenika« od 2:1.

### »SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveznog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Štampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretpлата za tri mjeseca Din. 84.—, za pola godine Din. 168.—, za godinu Din. 336.—

### Opća bolnica u Šibeniku

## OBAVIJEŠTAVA

da bolesnike prima u bolnicu na liječenje sa m o na temelju uputnice vanbolničkih zdravstvenih ustanova (Doma narodnog zdravlja, ambulanata zdravstvenih stanica).

Samo u hitnim slučajevima bolesnici se mogu primiti bez uputnice.

Bolesnici koji sami snose troškove liječenja dužni su kod primanja u bolnicu uplatiti predujam u visini 10-dnevne opskrbe.

## OBAVIJEST

svim potrošačima električne energije „kućanstvima“

Usljed prevelikog potroška električne energije, naročito u vremenu od 10 do 14 sati, dolazi u posljednje vrijeme do jačeg i kritičnog zagrijavanja transformatora u H. E. Jaruga, a što ima za posljedicu iznenadnu i hitnu redukciju u dobavi električne energije, jer bi u protivnom moglo doći do izgaranja transformatora a tim i do prekida električne energije za čitav grad kroz duže vrijeme. Ovo zagrijavanje bit će sve češće i opasnije u ljetnim danima kad je zagrijavanje transformatora jače.

Da bi se smanjio prekomjerni potrošak električne energije u kućanstvima i time izbjegle nepoželjne posljedice umoljava se građanstvo da u što većoj mjeri šteti električnu energiju, a da bi ovaj poziv bio što uspješniji

### OBAVIJEŠTAVA SE GRAĐANSTVO

da od dana 1. V. 1954. pa do daljnjeg mogu kućanstva, nesmetano po dosadašnjim tarifama, trošiti mjesečno do 70% kw od količine utrošene kroz mjesec ožujak tg., a sav utrošak preko tog % naplaćivat će se po cijeni od Din 10 po kw.

Upozorava se građanstvo da će biti poduzeta veća ograničenja u slučaju ako ova mjera ne bude dovela do željenog rezultata.

Uprav a »Elektrodalmacija« — Šibenik

## NATJEČAJ

### NARODNOM ODBORU KOTARA ŠIBENIK

potreban je

GRADEVINSKI INŽENJER ILI TEHNIČAR SA DUŽOM PRAKSOM  
EKONOMIST  
KOMERCIJALIST SA DUŽOM PRAKSOM  
SLUŽBENIK SA SVRŠENOM SREDNJOM ŠKOLOM I POZNAVANJEM KNJIGOVODSTVA

Pored redovnih prinadležnosti osigurana je i dopunska plaća, a prema rasporedu radnog mjesta eventualno i položajni dodatak.

Molbe sa biografskim podacima slati na tajništvo NO-a kotara Šibenik.